

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 9CoCsp/23/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201899  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8818201899.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcov: 1) N. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. N. E. XXX/X, XXX XX I. N., 2) C. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. N. E. XXX/X, XXX XX I. N., proti žalovanému: Silverside, a. s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, právne zastúpenému: Mgr. Hana Kulíšková, advokátka so sídlom Klariská 7, 811 03 Bratislava 1, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/99/2018-319 zo dňa 10.10.2019 takto

### rozhodol:

Potvrďuje rozsudok, okrem zamietavého výroku.

Žalobcom voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) rozhodol, cit.:

„Súd určuje, že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným uvedené:

v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení : „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“,

a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení : „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.“

sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzavretá medzi žalobcom v 1. rade a žalovaným je neplatná.

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzavretá medzi žalobkyňou v 2. rade a žalovaným je neplatná.

Vo zvyšku žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietá.

Súd ponecháva v platnosti neodkladné opatrenie nariadené uznesením č.k. 5Csp/99/2018-22 z 24.7.2018.

Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa podanou žalobou domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 21.12.2017 medzi žalobcom v 1. rade a žalovaným je neplatná. Tiež aby určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 21.12.2017 medzi žalobkyňou v 2. rade a žalovaným je neplatná. Zároveň sa domáhali určenia, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzavretá medzi žalobcami a žalovaným je pre množstvo neprijateľných zmluvných podmienok neplatná. Žalobcovia sa podaným návrhom domáhali vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd určil, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.12.2017 zo zmluvy č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcami a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a tiež, že zamestnávateľa žalobcov sú povinní zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcami a žalovaným.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcami v 1. a 2. rade ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom dňa 21.12.2017, bol žalobcom poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur. V rovnaký deň boli medzi žalobcami a žalovaným podpísané Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.12.2017, z ktorých je zrejmé, že žalovaný mal voči žalobcom pohľadávku na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX vo výške 7769,40 eura spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ako aj ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy alebo súvisiacim so zmluvou, a to napríklad úrok z omeškania, a právami spojenými s uvedenými nárokmi, napríklad zmluvná pokuta. Všetky uvedené nároky tvorili „Pohľadávku“ žalovaného, pričom ako vyplýva z Čl. II bodu 4 Dohôd o zrážkach zo mzdy, zrážky zo mzdy majú byť vykonávané až do doby, kým nedôjde k uhradeniu „Pohľadávky“ veriteľa v celom rozsahu. Žalovaný adresoval zamestnávateľom žalobcov dňa 09.05.2018 žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy nakoľko ku dňu 25.04.2018 nedošlo zo strany žalobcov k úhrade predpísanej mesačnej splátky.

Ďalej uviedol, že v prvom rade skúmal samotnú platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú žalobcovia namietali. V danom prípade nezistil nedostatky zmluvy, ktorých dôsledkom by bola bezúročnosť resp. bezpoplatkovosť predmetného úveru. Zároveň bol toho názoru že úrok dohodnutý medzi stranami sporu v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

Poukázal na skutočnosť, že zo záverov znaleckého posudku č. 1/2018 znalca X.. S. K. vyplýva, že všetky dokumenty žalovaného používané od 02.01.2017 spĺňajú zákonné požiadavky ohľadne veľkosti písma. Zároveň podľa predložených potvrdení zamestnávateľa žalobcov o výške pracovného príjmu zamestnanca je zrejmé, že žalovaný zisťoval pred uzavretím zmluvy o úvere so žalobcami, či títo sú schopní splácať predmetný úver.

Uzavrel, že zmluvu nebolo možné určiť ako celok za neplatnú.

Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 12 % ročne bol toho názoru, že v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Dospel k záveru, že súčet sankcií prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia, preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom. Z týchto dôvodov vyhlásil ustanovenia o zmluvných pokutách v bode 1. a bode 4 čl. IX zmluvy za neprijateľné zmluvné podmienky v súlade s § 298 CSP a uviedol vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve.

Vo zvyšku tak súd zamietol žalobu žalobcov o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 je neplatná.

Pokiaľ sa týka platnosti dohôd o zrážkach zo mzdy uzavretých medzi žalobcami v 1. a 2. rade a medzi žalovaným na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere uviedol, že dohody o zrážkach zo mzdy boli uzatvorené so žalobcami na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. Považoval za problematické ustanovenie zmluvy o úvere, a to Čl. XII. bod 3. zmluvy, ktoré inkorporuje do zmluvy Sadzobník poplatkov, pričom následne z predložených „Posledných výziev“ z 30.05.2018 je zrejmé, že žalovaný vyzval žalobcov v 1. a 2. rade na úhradu dlžnej sumy 249,45 eura, pričom táto suma zahŕňala mesačné splátky spotrebiteľského úveru v sume 237,45 eura, úrok z omeškania v sume 0,67 eura, zmluvnú pokutu pred zosplatením v sume 1,33 eura, ako aj poplatok za 1. listovú upomienku 2x 3 eurá, poplatok za poslednú výzvu v sume 4 eurá. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané.

Bol toho názoru, že poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014. Takéto dojednanie je preto neplatné s poukazom na ust. § 53 ods.

1 a 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň za problematické zmluvné dojednanie považoval ustanovenie o zmluvnej pokute vo výške 12% ročne z dlžnej sumy podľa Článku IX., bod 1 zmluvy, ako aj podľa Článku IX., bod 4 zmluvy, ktoré ustanovenia vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Taktiež uviedol, že podľa čl. II bod 1. oboch Dohôd o zrážkach zo mzdy uzavretých medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným, veriteľ má voči dlžníkovi pohľadávku na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 7769,40 eura predstavujúcej istinu úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy alebo súvisiacim so zmluvou, napríklad úrok z omeškania, a právami spojenými s uvedenými nárokmi, napríklad zmluvná pokuta, pričom všetky tieto nároky sú ďalej v dohodách označené ako „Pohľadávka“.

Dospel k záveru, že dohodami o zrážkach zo mzdy mohol žalovaný od žalobcov ako spotrebiteľov bez zásahu súdnej moci vymôcť plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktoré nemal nárok, a preto vyhovel žalobe žalobcov v časti, ktorou sa domáhali neplatnosti predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy. Poznamenal, že vzhľadom na skutočnosť, že súd čiastočne žalobu žalobcov zamietol a uznesením č.k. 5Csp/99/2018-22 zo dňa 24.07.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.12.2017 zo zmluvy č. XXXXXXXXXX uzavretých so žalobcami v 1. a 2. rade a uložil žalovanému povinnosť vykonať oznámenie zamestnávateľom žalobcov, aby upustili od vymáhania zrážok zo mzdy, pričom určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5Csp/99/2018, bolo potrebné rozhodnúť o zrušení neodkladného opatrenia alebo o ponechaní neodkladného opatrenia v platnosti. Súd ponechal neodkladné opatrenie v platnosti, nakoľko toto sa týka zdržania sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré súd týmto rozsudkom určil za neplatné. Žaloba bola zamietnutá iba v časti o určenie neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, pričom nariadené neodkladné opatrenie sa nijako nedotýkalo tejto zmluvy o úvere.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku (s výnimkou zamietavého výroku) podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Mal za to, že konaním súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces. Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval právnu normu, konkrétne ustanovenie ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Namietal, že právne závery súdu prvej inštancie nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. z vykonaných dôkazov nemožno dospieť k právnym záverom prezentovaným v odôvodnení napadnutého rozsudku. Zároveň uviedol, že sa z odôvodnenia rozsudku vôbec nedozvedá, prečo určil Dohodu za neplatnú - ani jeden z bodov odôvodnenia rozsudku nedáva žalovanému odpoveď, či súd prvej inštancie dedukoval na neplatnosť Dohody pre rozpor so zákonom, resp. kde je možné dedukovať na rozpor so zákonom alebo Dohodu považuje za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a kde konkrétne vidí súd prvej inštancie rozpor s dobrými mravmi. Takže právny záver prezentovaný vo výrokovej časti rozsudku o neprijateľnosti podmienok Zmluvy o úvere a týkajúcich sa zmluvnej pokuty, ako aj o neplatnosti Dohody, ktorý je podporovaný argumentmi uvedenými v odôvodnení rozsudku, sa navonok javí ako výsledok sudcovskej svojvôle, výsledok aplikácie akýchsi subjektívnych dojmov, pocitov a nie ako výsledok riadnej aplikácie právnych predpisov na riadne zistený skutkový stav.

Mal za to, že súd prvej inštancie konal vo vzťahu k výroku I., II., III., V. napadnutého rozsudku v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, príslušnými ustanoveniami CSP a rozhodol nad rámec svojich kompetencií. Navrhol napadnutý rozsudok okrem zamietavého výroku zmeniť tak, že žalobu žalobcov aj v prevyšujúcej časti odvolací súd zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň žiadal odvolací súd, aby zrušil neodkladné opatrenie nariadené v predmetnej veci. Alternatívne aby zrušil napadnutý rozsudok okrem zamietavého výroku a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že súd prvej inštancie vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uviedol, že odmieta ich tvrdenia a považuje ich za účelové, nedôvodné a právne nesprávne, pričom zopakoval dôvody, pre ktoré podal odvolanie.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez

nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

6. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje len správnosť jeho dôvodov a odkazuje na (výstižné, správne a presvedčivé) odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu žalovanému. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

7. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

Zákon teda výslovne trvá na tom, že k odňatiu možnosti konať pred súdom muselo dôjsť postupom súdu. Pod postupom súdu pritom treba rozumieť nielen postup senátu a predsedu senátu (samosudcu), ale aj faktickú činnosť súdu v širšom zmysle slova vrátane činnosti kancelárie súdu vykonávajúcej určité úkony v rámci jej pôsobnosti, ak vadný postup v tejto inej činnosti súdu sa následne premietol do vadného postupu senátu alebo predsedu senátu (samosudcu) prejednávajúceho vec, prípadne iného orgánu súdu povereného určitými úkonmi v civilnom konaní tak, že strane bola v dôsledku toho odňatá možnosť konať pred súdom v rozsahu oprávnenia daného mu zákonom.

8. Po preštudovaní spisu a spisového materiálu odvolací súd nezistil v danej veci, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces tak, ako to uvádza odvolateľ vo svojom odvolaní.

9. Z Článku IX bod 1 a 4 úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa 21.12.2017, ani odvolaciemu súdu nevyplýva platné dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy. Jedná sa o formulárovú, veriteľom vopred pripravenú zmluvu (označená ako verzia platná od 02.01.2016), ktorá obsahuje v uvedenom článku len upozornenie na následky nespĺcania, teda je nepochybné, že žalobcovia ako spotrebiteľia nemali žiadnu možnosť ovplyvniť znenie uvedeného článku.

10. Platné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa neobsahujú ustanovenie, ktoré by neumožňovalo spotrebiteľovi a dodávateľovi dohodnúť sankcie spojené s nespĺnením záväzku spotrebiteľa. Odvolací súd ale v tejto súvislosti poukazuje na znenie ust. § 53 ods.4 písm. k) Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve považuje taká, ktorá požaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Občiansky zákonník teda predvída dohodu medzi spotrebiteľom a dodávateľom ohľadom sankcií spojených s nespĺnením spotrebiteľovho záväzku, avšak nepripúšťa ich v tom prípade, ak by táto dohoda zaväzovala spotrebiteľa zaplatiť sankciu v neprimerane vysokej sume.

11. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd zaoberal dohodou žalobcov a žalovaného o povinnosti žalobcov zaplatiť zmluvnú pokutu vzhľadom na dohodnutú výšku zmluvnej pokuty.

12. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v § 3a ods. 1 upravuje maximálnu výšku sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov, a to tak, že tieto nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu) pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

13. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne ustálil, že v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty.

14. Ako už bolo uvedené, dojednanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch nie je samo o sebe neprípustné, neprípustné je iba v prípade, ak dojednaná sankcia za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je neprimerane vysoká. Keďže súčet týchto sankcií 17 % (12 % a 5 %) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (trojnásobok je 15 %), je preto uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom.

Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak vyhlásil zmluvnú pokutu zakotvenú v Článku IX bod 1 a 4 za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo aj posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ určil predmetné dohody o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX, obe uzavreté dňa 21.12.2017 medzi žalobcami a žalovaným, za neplatné.

16. Odvolací súd v danom prípade považuje dohody o zrážkach zo mzdy v zhode s názorom súdu prvej inštancie za neplatné. V danom prípade sa jedná o formulárové zmluvy, ktoré neboli individuálne dojednané.

O formulárové zmluvy, ktoré neboli individuálne dojednané sa jedná z tohto dôvodu, že žalobcovia si ich uzatvorenie osobitne nevyjednali a nemohli ovplyvniť ich obsah. Žalovaný záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné, namietal predovšetkým tým, že ak Občiansky zákonník podľa ust. § 551 upravuje tento spôsob zabezpečenia, potom logicky nemôže ísť o neplatný právny úkon.

17. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohody o zrážkach zo mzdy majú spotrebiteľský charakter, keďže takýto charakter má aj zmluva o úvere, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcom ako dlžníkom peňažné prostriedky ako úver. Spotrebiteľ je pritom v kontraktačnom procese slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, resp. vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu v zmysle vlastných predstáv o podmienkach zmluvy, ktorá bola naformulovaná dodávateľom vopred. Zmluva o úvere, ktorú strany uzatvorili, spĺňa charakteristiku spotrebiteľskej zmluvy a v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere boli uzatvorené medzi žalobcami a žalovaným aj dohody o zrážkach zo mzdy. Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. Podľa názoru odvolacieho súdu je pritom dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi stranami takou dohodou, na základe ktorej žalobcovia ako spotrebiteľia by boli nútení strpieť vykonávanie zrážok zo svojej mzdy na úhradu pohľadávky žalovaného bez súdnej kontroly.

18. Nepochybne je možné uzavrieť, že uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy sa moc nad majetkom žalobcov koncentruje v rukách veriteľa. Výška pohľadávky môže síce vyplývať zo zmluvy o úvere, ale takto kvalifikovaná výška pohľadávky môže vychádzať zo zmluvných podmienok, ktoré sú neprijateľnými, a ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie.

19. Inštitút vymoženía plnenia na základe dohody o zrážkach zo mzdy teda nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a príslušenstva. V spotrebiteľských právnych vzťahoch je pritom relevantné ex offio súdne preskúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy, práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže ovplyvniť. Odvolací súd akcentuje vo vzťahu k neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy ich formulárový a vopred pripravený obsah.

20. Navyše žalovaný v konaní riadne nepreukázal, že by boli žalobcovia osobitne oboznámení s obsahom tohto zabezpečovacieho inštitútu a poučení o jeho následkoch. Uvedené zmluvné dojednanie vnútilo žalobcom ako spotrebiteľom určité správanie, pričom tým zvýhodnilo poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je splnená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tomto smere odvolací súd poukazuje na judikatúru Súdného dvora EÚ, v zmysle ktorej sa vnútroštátne orgány aplikujúce právo, majú vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, teda výklad v súlade so Smernicou Rady 93/13/ EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách tak, aby sa zabezpečil reálny účinok smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú

priamy účinok. Aplikácia smernice založená na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva tak môže byť použitá vo všetkých horizontálnych aj vertikálnych vzťahoch.

21. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený smernicou z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom ako dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah.

22. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou, Súdny dvor EÚ viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úniného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd za každých okolností ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice jej účinku.

23. Žalovaný v tomto smere neuviedol žiadne relevantné protiargumenty. Vychádzajúc z komplexnej úpravy dohody o zrážkach zo mzdy je potom potrebné túto dohodu považovať v celosti za spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora EÚ.

24. Odvolací súd zároveň posúdil dohody o zrážkach zo mzdy ako neurčitý právny úkon podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a aj na základe tohoto záveru určil, že sú neplatné. Odvolací súd konštatuje, že neurčitosť dohôd spočíva v tom, že z dohôd nevyplýva, aká bude výška konečnej pohľadávky, ktorá by mala byť zrážkami zo mzdy uspokojená. Na základe zistenia, že dohody o zrážkach zo mzdy nie sú dostatočne určité v časti zabezpečenej pohľadávky, nie je možné prijať iný záver, ako záver o neplatnosti celých dohôd, keďže určenie pohľadávky, ktorá má byť zo mzdy zrazená, je obsahovou náležitou dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

25. Za ustálenie zabezpečenej pohľadávky z tohto pohľadu v žiadnom prípade nemožno považovať pohľadávky, ktoré možno vzniknú v budúcnosti tak, ako je uvedené v čl. 2 bod 1 predmetných dohôd. V čl. 2 bod 1 síce žalovaný uvádza, že má pohľadávku voči žalobcom vo výške 7.769,40 eura, pričom však konštatuje, že okrem iného môže pozostávať z istiny úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy, ktoré bližšie nešpecifikuje, alebo súvisiacim so zmluvou, ktoré rovnako bližšie nešpecifikuje. V predmetných dohodách je iba uvedené, že sa jedná o úrok z omeškania a práva spojené s uvedenými nárokmi, napr. zmluvnú pokutu. Zároveň však v čl. 2 bod 4 je uvedené, že medzi veriteľom a dlžníkom bolo dohodnuté, že zrážky zo mzdy dlžníka budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým nedôjde k uhradeniu pohľadávky veriteľa v celom rozsahu. O aký rozsah sa vlastne má jednať, resp. či tento rozsah je obmedzený v čl. 2 bod 1 určenou sumu, z obsahu dohôd o zrážkach zo mzdy zrejme nie je.

26. Aj v tomto kontexte možno nazerať na predmetné dohody ako na neurčitý právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, úkon neplatný.

27. Odvolací súd zároveň uvádza, že naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení je v prejednávanej právnej veci daný, pretože rozhodnutím súdu sa môže odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobcovia nachádzajú, pretože samotným vyslovením neplatnosti predmetných dohôd môžu žalobcovia vo vzťahu k svojim zamestnávateľom dosiahnuť, aby ďalej nevykonávali zrážky z ich mzdy, keď z predložených listinných dôkazov je zrejme, že žalovaný už požiadal zamestnávateľov žalobcov, aby tieto zrážky zo mzdy vykonávali (vykonávanie týchto zrážok je momentálne zastavené vzhľadom na nariadené neodkladné opatrenie).

28. Navyše žalobcovia v postavení spotrebiteľov majú zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho tiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Takýto výklad je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorej charakteristickou

črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. V predmetnej právnej veci pritom niet pochyb o tom, že právny vzťah založený medzi sporovými stranami je spotrebiteľského charakteru a spotrebiteľský charakter majú aj všetky na tento základný právny vzťah nadväzujúce právne úkony, a teda aj dohoda o zrážkach zo mzdy.

29. Dohody o zrážkach zo mzdy preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako v celom rozsahu neplatné. Neobstojí ani argument, že predmetné dohody predstavujú samostatný dokument, pričom v zákone o ochrane spotrebiteľa zákonodarca pripustil, možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Zo znenia § 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že pre platnosť uzavretia takejto dohody so spotrebiteľom, musí byť splnená nielen požiadavka, aby dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, ale zároveň dostatočne určitá, keďže dostatočne presné určenie pohľadávky, ktorá má byť zo mzdy zrazená, je podstatnou obsahovou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

30. S poukazom na vyššie uvedené postupoval súd prvej inštancie správne, ak ponechal v platnosti nariadené neodkladné opatrenie do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, a navyše za situácie, keď zamietavá časť napadnutého rozhodnutia sa týkala posúdenia platnosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu a nie dohôd o zrážkach zo mzdy.

31. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá správny súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolacími námietkami napadnutý nebol.

32. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

33. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok s výnimkou zamietavého výroku, ktorý odvolaním napadnutý nebol, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil odvolací súd na úradnej tabuli ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 14.04.2021 (§ 219 ods. 3 CSP).

34. Odvolací súd na základe ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žalobcom, ktorí boli v odvolacom konaní plne úspešní, priznal im voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.